İSLÂM TARİHİNDEN YAPRAKLAR (15)

(...dünden devam)

ALÎ'NİN HALÎFE SEÇİLMESİ

Osman'ın şehadetinden sonra Medîne'de bulunan sahabîlerin -birkaç kişi hariç- hepsi Alî'ye bey’at ettiler. Çünkü Alî'den efdal başka bir kimse yoktu. İşlerin hayli karıştığını gören Alî de artık bu makama heves etmiyordu. Fakat halkın ısrarı üzerine teklifi kabul etti. Çünkü kabul etmediği takdirde karışıklıkların artacağından, İslâm toplumunun tehlikeli olaylarla karşı karşıya kalacağından endişe ediyordu. Mescidde kendisine bey’at ettiler. İlk defa, Talha, ardından Zübeyr bey’at etti. Doğru rivayete göre Hz. Alî’ye Osman’ın katlinden bir hafta sonra bey’at edilmiştir.

Hz. Alî'nin bey'at için öne sürdüğü şart lar ve ilk konuşması

Kimi rivayetlere göre Hz. Alî (ra) görevi kabul etmesi için birtakım şartlar koşmuştu. Önce bey'atin gizli değil, Mes-cidde, halkın önünde ve kamu Müslümanların rızasıyla olmasını ve ülkeyi kendi bilgi ve görgüsüne göre yönetmeyi şart koşmuş, halk bunu kabul edince o da ertesi günü büyük bir kalabalık önünde ve törensel bir şekilde bey'at almıştır. Bey'ati müteakip Mü'minlerin Emîri, zamana göre güzel kıyafetini giymiş ve hutbeye çıkarak Allah'a hamdettikten sonra Hak yolunda sarf ettiği çabalara değinmiş ve demiş ki:

“Ben sizin emîrliğinizi istemiyordum. Ama siz benim emîr olmamda ısrar ettiniz. İyi biliniz ki ben sizsiz bir iş yapmayacağım. Şuna emin olunuz ki sizin mallarınızın anahtarları benim yanımdadır. Sizin haberiniz olmadan o mallardan kat'iyen bir şey almam. Ve devam etmiş:

Sizin yönetim işinizde sizin haberiniz olmadan kimsenin tasarruf hakkı yoktur. Biz dün bir konu üzerinde ittifak ederek ayrılmıştık. Dilerseniz tekrar sizinle beraber oturup konuşurum. Yoksa hiç kimseye karşı bir kırgınlığım yoktur.

Ardından sesini yükselterek:

 Razı mısınız? Demiş;

 Razıyız, demişler.

 Allahım, bunların sözlerine şahid ol! Demiş.

Ve halk bey'at etmeğe başlamışlar.

Halîfe Alî'nin ilk konuşması

"Yüce Allah yol göstermek üzere Kitap indirdi. Kitabında hayrı ve şerri açıkladı. Hayrı alınız, şerri bırakınız. Allah'ın farz kıldığı şeyleri yapınız ki Allah da sizi cennete iletsin. Allah'ın haram kıldığı şeyler bilinmektedir. Müslüman'ın saygınlığını çiğnemek her haramın başında gelir. Yüce Allah, Müslümanları ihlas ve tevhîd ile birbirine sıkıca bağlamıştır. Müslüman, Müslümanların elinden ve dilinden zarar görmediği kimsedir. Ancak haklı durumda gereği yapılır. Önce geçen insanlar sizin önderlerinizdir. Siz onlara yetişmek için çabalarsınız. Ardı-nızdan gelenler de size yetişmeğe, sizi geçmeğe çalışırlar. Önden giden-lere yetişebilmeniz için üstünüzdeki ağırlıkları atıp hafifleyiniz (mal mülk sevdasını bırakınız). Önce-kiler en son gelenlerinizi beklemektedirler. Ülkelerin halklarına karşı davra-nışınızda Allah'tan korkunuz. Sizler davranışlarınızdan sorumlusu-nuz. Hatta göletlerdeki böceklerden ve hayvanlardan da sorumlusunuz. Yüce Allah'a itaat ediniz, O'na isyan etmeyiniz. Hayırlı bir şey görürseniz onu alınız, kötü bir şey görürseniz ondan uzak durunuz. *"Siz yeryüzünde zayıf bulunduğunuz (ilk) durumu düşününüz..."* (Enfal: 2)
.

(devamı yarın..)